

ZAVOD ZA JAVNO
ZDRAVSTVO
OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE

Služba za javno zdravstvo

*Institute of Public Health Osijek-Baranja County
Department of Public Health*

31000 Osijek, Drinska 8, Croatia; telefon 031 225 700, telefax 031 206 870; e-mail: zzjz-os@os.htnet.hr

POBAČAJI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI

*ABORTIONS IN HEALTHCARE INSTITUTIONS
IN OSIJEK-BARANJA COUNTY IN 2019*

Autor:

**Nikola Kraljik, dr. med.
specijalist javnog zdravstva**

*Grafička priprema:
Željko Vajak, prof*

www.zzjosijek.hr

OSIJEK, SVIBANJ 2020. GODINE

UVOD

Prema Zakonu o zdravstvenim mjerama za ostvarivanje prava na slobodno odlučivanje o rađanju djece, čl. 15 st. 2. u Republici Hrvatskoj žena može legalno izvršiti pobačaj bez dozvole komisije, ukoliko se radi o trudnoći koja traje do 10 tjedana. Prema istom Zakonu te na temelju rješenja Ministarstva zdravstva od 01.09.1996. godine prekid trudnoće se može obaviti u samo za to ovlaštenim stacionarnim zdravstvenim ustanovama.

Svaka trudnoća koja ne završi porođajem, u skladu sa zakonskim propisima, prijavljuje se na odgovarajućem obrascu. Prijave za sve vrste pobačaja se dostavljaju u Nacionalni javnozdravstveni informacijski sustav Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Obrazac Prijava prekida trudnoće ispunjava se za žene hospitalizirane zbog svake trudnoće završene prekidom do 22 tjedna trudnoće, osim u slučaju medicinski indiciranog prekida trudnoće. Za neizneseno dijete iznad 22 tjedna gestacije ispunjava se obrazac Prijava perinatalne smrti. U trudnoću završenu prekidom trudnoće ubraja se: izvanmaterična trudnoća, mola hydatidosa, ostali abnormalni produkti začeca, spontani i legalno inducirani prekid trudnoće.

Prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti SZO–deseta revizija (MKB X), pobačaji trudnoće obuhvaća sljedeće dijagnoze:

- O00 Izvanmaternična trudnoća**
- O00.0 Abdominalna trudnoća
- O00.1 Tubarna trudnoća
- O00.2 Ovarijalna trudnoća
- O00.8 Ostale izvanmaternične trudnoće
- O00.9 Izvanmaternična trudnoća nespecificirana
- O01 Mola hydatidosa (hidatidozna mola)**
- O01.0 Klasična hidatidozna mola
- O01.1 Nepotpuna i parcijalna hidatidozna mola
- O01.9 Hidatidozna mola nespecificirana
- O02 Ostali abnormalni produkti začeca**
- O02.0 Odumrlo jajašce i nehidatidozna mola
- O02.1 Neostvoreni pobačaj (missed abortion)(abortus retentus)
- O02.8 Ostali specificirani abnormalni produkti začeca
- O02.9 Abnormalni produkt začeca nespecificiran
- O03 Spontani pobačaj**
- O04 Legalno induciran (medicinski) pobačaj**
- O05 Ostali pobačaj**
- O06 Nespecificirani pobačaj**

Ukupni pobačaji

Tijekom 2019. godine u zdravstvenim ustanovama na području Osječko-baranjske županije prijavljeno je 539 pobačaja. U strukturi najzastupljeniji su pobačaji iz podskupine "Ostali pobačaji" u kojoj su prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti - 10. revizija, ostalih pobačaja (O00-O01, O02.0-O02.9, O05, O06) a kojih je zabilježeno 200 (37,1%), od toga neostvarenih pobačaja (O02.0-O02.9) bilo je 169, a ostalih (O00-O01, O05, O06) 31. Izvanmaternična trudnoća je evidentirana u 25 (4,64%) prijavljenih pobačaja. Legalno induciranih pobačaja (MKB-10 O04.0-O04.9) bilo je 179 ili 33,2%. Spontanih pobačaja (O03.0-O03.9) bilo je 160 ili 29,7%. (Tablica 1 i 2) Većina legalno induciranih pobačaja 169 (94,4%) je učinjena na zahtjev žene, a 10 ili 5,6% radi prethodno utvrđene malformacije ploda.

U KBC Osijek od ukupno 499 pobačaja, najzastupljeniji su legalno inducirani pobačaji kojih je bilo 179 ili 35,9%, u podskupini ostalih pobačaja (O00-O01, O02.0-O02.9, O05, O06) bilo je 171 ili 34,3% pobačaja, od toga neostvarenih pobačaja (O02.0-O02.9) bilo je 140, a ostalih (O00-O01, O05, O06) 31. Spontanih pobačaja bilo je 149 (29,9%). (Tablica 1 i 2)

U OŽB Našice od ukupno 40 prekida trudnoće, najzastupljenija je bila podskupina ostalih pobačaja 29 (72,5%) od toga neostvarenih pobačaja (O02.0-O02.9) 29, dok ostalih (O00-O01, O05, O06) nije bilo. Spontanih pobačaja bilo je 11 (27,5%) dok legalno induciranih pobačaja u 2019. godini nije zabilježeno. (Tablica 1 i 2)

Omjer broja pobačaja prema broju živorođene djece padao je od 1991. godine kada je iznosio 1,2, da bi se od 1998. stabilizirao na 0,4 koliki je bio i u 2004. godini, a u 2005. godini on po prvi puta iznosi 0,3, a od 2014. - 2019. iznosio je 0,2. Na 100 poroda bilježimo 9 namjernih (legalno inducirani) pobačaja. (Tablica 1).

Najveći broj žena koje su imale pobačaj 2019. godine u zdravstvenim ustanovama na području Osječko-baranjske županije bio je u dobi 30-39 godina (265 ili 49,2%) i u dobi 20-29 godina (184 ili 34,1%). Nešto manje od polovine žena s pobačajem u 2019. godini (43,2%) nije imalo živorođene djece do sada. (Tablica 2 i 3).

U 2019. godini u zdravstvenim ustanovama na području Osječko-baranjske županije bilo je ukupno 28 pobačaja (5,2%) u dobi do 19 godina starosti (2 u dobi mlađih od 15 god., 8 u dobi od 15-16 god. i 18 u dobi od 17-19 godina. Od tog 15 su bili legalno inducirani pobačaji. (Tablica 2)

Među ženama koje su imale legalno inducirani pobačaj najviše je bilo žena bez djece 59 (33,0%) i žena koje već imaju dvoje djece 48 (26,8%), dok je najviše spontanih pobačaja bilo kod žena bez djece 78 (48,8%) i kod žena koje već imaju jedno dijete 38 (26,8%). (Tablica 3)

Od žena kod kojih je evidentiran legalno inducirani pobačaj najviše je bilo žena koje do sada nisu imale pobačaja 120 (67,0%), zatim slijede žene koje su do sada imale jedan pobačaj 38 (21,2%) i žene sa dva pobačaja 18 (10,1%). (Tablica 4)

POBAČAJI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI

Tablica 1.

BROJ POBAČAJA PO KATEGORIJAMA, BROJ POBAČAJA NA 1 ŽIVOROĐENO DIJETE I BROJ LEGALNO INDUCIRANIH POBAČAJA NA 100 RODILJA U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U RAZDOBLJU 1990. - 2019. GODINE.

Godina	Broj poroda	Broj živorođene djece	Broj pobačaja							Broj pobačaja na 1 živorođeno dijete	Broj legalno induciranih pobačaja na 100 rodilja
			UKUPNO	od toga							
				spontani	%	legalno inducirani	%	ostali	%		
1990.*)	3.083	3.055	3.571	117	3,3	3.416	95,7	38	1,1	1,2	110,8
1991.*)	2.158	2.130	2.455	117	4,8	2.271	92,5	67	2,7	1,2	105,2
1992.*)	1.513	1.496	1.763	137	7,8	1.524	86,4	102	5,8	1,2	100,7
1993.*)	2.223	2.177	2.301	154	6,7	2.009	87,3	138	6,0	1,1	90,4
1994.*)	2.229	2.250	2.075	205	9,9	1.699	81,9	171	8,2	0,9	76,2
1995.*)	2.173	2.186	1.728	269	15,6	1.365	79,0	94	5,4	0,8	62,8
1996.*)	2.948	2.968	1.614	194	12,0	1.242	77,0	178	11,0	0,5	42,1
1997*)	2.998	3.004	1.552	247	15,9	1.124	72,4	181	11,7	0,5	37,5
1998.	3.681	3.714	1.574	293	18,6	977	62,1	304	19,3	0,4	26,5
1999.	3.575	3.574	1.546	310	20,1	942	60,9	294	19,0	0,4	26,3
2000.	3.435	3.453	1.361	214	15,7	876	64,4	271	19,9	0,4	25,5
2001.	3.225	3.257	1.279	209	16,3	810	63,3	260	20,3	0,4	25,1
2002.	3.131	3.168	1.184	156	13,2	780	65,9	248	20,9	0,4	24,9
2003.	2.920	2.951	1.080	130	12,0	685	63,4	265	24,5	0,4	23,5
2004.	2.944	2.973	1.098	137	12,5	702	63,9	259	23,6	0,4	23,8
2005.	3.194	3.225	983	141	14,3	556	56,6	286	29,1	0,3	17,4
2006.	3.090	3.126	1.013	108	10,7	605	59,7	300	29,6	0,3	19,6
2007.	3.033	3.050	972	120	12,3	513	52,8	339	34,9	0,3	16,9
2008.	3.135	3.167	1.008	115	11,4	489	48,5	404	40,1	0,3	15,6
2009.	3.281	3.317	924	97	10,5	466	50,4	361	39,1	0,3	14,2
2010.	2.982	3.008	907	114	12,6	441	48,6	352	38,3	0,3	14,8
2011.	2.933	2.969	925	124	13,4	451	48,8	350	37,8	0,3	15,4
2012.	2.962	3.009	836	125	15,0	375	44,9	336	40,2	0,3	12,7
2013.	2.839	2.871	736	114	15,5	345	46,9	277	37,6	0,3	12,2
2014.	2.750	2.789	638	75	11,8	307	48,1	256	40,1	0,2	11,2
2015.	2.576	2.611	567	82	14,5	291	51,3	194	34,2	0,2	11,3
2016.	2.428	2.445	529	67	12,7	249	47,1	213	40,3	0,2	10,3
2017.	2.377	2.414	525	191	36,4	212	40,4	122	23,2	0,2	8,9
2018.	2.336	2.375	584	124	21,2	210	36,0	250	42,8	0,2	9,0
2019.	2.274	2.315	539	160	29,7	179	33,2	200	37,1	0,2	7,9
Od toga (2019.):											
KBC OSIJEK	1.850	1.886	499	149	29,9	179	35,9	171	34,3	0,3	9,7
OŽB NAŠICE	424	429	40	11	27,5	0	0,0	29	72,5	0,1	0,0

*) Samo KB Osijek

Izvor podataka: prijava prekida trudnoće, Nacionalni javnozdravstveni informacijski sustav (NAJS) – HZJZ,2019

POBAČAJI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI

Tablica 2.

PREKIDI TRUDNOĆE PO KATEGORIJAMA I DOBNIM SKUPINAMA U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI

Kategorija prekida trudnoće	UKUPNO		Dob žene kada je napravljen prekid trudnoće										
			Adolescentice					Ostala dob					
	broj	%	UKUPNO		< 15 g.	15-16 g.	17-19 g.	UKUPNO		20-29 g.	30-39 g.	40-49 g.	50 g. i više
			broj	%				broj	%				
UKUPNO OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA													
UKUPNO	539	100,0	28	5,2	2	8	18	511	94,8	184	265	61	1
Spontani	160	29,7	11	6,9		4	7	149	93,1	43	84	22	
Legalno inducirani	179	33,2	15	8,4	2	3	10	164	91,6	71	71	22	
Ostali	200	37,1	2	1,0		1	1	198	99,0	70	110	17	1
KLINIČKI BOLNIČKI CENTAR OSIJEK													
UKUPNO	499	100,0	28	5,6	2	8	18	471	94,4	167	243	60	1
Spontani	149	29,9	11	7,4		4	7	138	92,6	38	79	21	
Legalno inducirani	179	35,9	15	8,4	2	3	10	164	91,6	71	71	22	
Ostali	171	34,3	2	1,2		1	1	169	98,8	58	93	17	1
OPĆA ŽUPANIJSKA BOLNICA NAŠICE													
UKUPNO	40	100,0	0	0,0	0	0	0	40	100,0	17	22	1	0
Spontani	11	27,5	0	0,0				11	100,0	5	5	1	
Legalno inducirani	0	0,0	0	0,0				0	0,0				
Ostali	29	72,5	0	0,0				29	100,0	12	17		

Izvor podataka: prijava prekida trudnoće, Nacionalni javnozdravstveni informacijski sustav (NAJS) – HZJZ,2019

POBAČAJI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI

Tablica 3.

BROJ ŽENA KOJE SU IMALE PREKID TRUDNOĆE PREMA BROJU ŽIVE DJECE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI

Kategorija prekida trudnoće	UKUPNO	Broj ranije živorođene djece						
		0	1	2	3	4-6	7-8	9 i više
UKUPNO OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA								
Ukupno	539	224	149	106	37	22	1	
%	100	41,6	27,6	19,7	6,9	4,1	0,2	
Spontani	160	78	38	31	5	8		
%	29,7	48,8	23,8	19,4	3,1	5,0		
Legalno inducirani	179	59	39	48	21	11	1	
%	33,2	33,0	21,8	26,8	11,7	6,1	0,6	
Ostali	200	87	72	27	11	3		
%	37,1	43,5	36,0	13,5	5,5	1,5		
KLINIČKI BOLNIČKI CENTAR OSIJEK								
Ukupno	499	209	137	98	32	22	1	
%	100	41,9	27,5	19,6	6,4	4,4	0,2	
Spontani	149	73	37	27	4	8		
%	29,9	49,0	24,8	18,1	2,7	5,4		
Legalno inducirani	179	59	39	48	21	11	1	
%	35,9	33,0	21,8	26,8	11,7	6,1	0,6	
Ostali	171	77	61	23	7	3		
%	34,3	45,0	35,7	13,5	4,1	1,8		
OPĆA ŽUPANIJSKA BOLNICA NAŠICE								
Ukupno	40	15	12	8	5			
%	100	37,5	30,0	20,0	12,5			
Spontani	11	5	1	4	1			
%	27,5	45,5	9,1	36,4	9,1			
Legalno inducirani	0							
%	0,0							
Ostali	29	10	11	4	4			
%	72,5	34,5	37,9	13,8	13,8			

Izvor podataka: prijava prekida trudnoće, Nacionalni javnozdravstveni informacijski sustav (NAJS) – HZJZ,2019

POBAČAJI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI

Tablica 4.

BROJ ŽENA PREMA BROJU RANIJIH PREKIDA TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI – PREMA KATEGORIJI SADAŠNJEG PREKIDA TRUDNOĆE

Kategorija sadašnjeg prekida trudnoće	Broj ranijih prekida trudnoće - ukupno							
	Ukupno	0	1	2	3	4	5	6 i više
UKUPNO OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA								
Ukupno	539	387	108	32	6	6	0	0
%	100,0	71,8	20,0	5,9	1,1	1,1	0,0	0,0
Spontanih	160	121	31	3	2	3		
%	29,7	75,6	19,4	1,9	1,3	1,9		
Legalno induciranih	179	120	38	18	2	1		
%	33,2	67,0	21,2	10,1	1,1	0,6		
Ostalih	200	146	39	11	2	2		
%	37,1	73,0	19,5	5,5	1,0	1,0		
KLINIČKI BOLNIČKI CENTAR OSIJEK								
Ukupno	499	359	102	28	4	6	0	0
%	100,0	71,9	20,4	5,6	0,8	1,2	0,0	0,0
Spontanih	149	112	30	3	1	3		
%	29,9	75,2	20,1	2,0		2,0		
Legalno induciranih	179	120	38	18	2	1		
%	35,9	67,0	21,2	10,1	1,1	0,6		
Ostalih	171	127	34	7	1	2		
%	34,3	74,3	19,9	4,1	0,6	1,2		
OPĆA ŽUPANIJSKA BOLNICA NAŠICE								
Ukupno	40	28	6	4	2	0		
%	100,0	70,0	15,0	10,0	5,0	0,0		
Spontanih	11	9	1		1			
%	27,5	81,8	9,1		9,1			
Legalno induciranih	0							
%	0,0							
Ostalih	29	19	5	4	1			
%	72,5	65,5	17,2	13,8	3,4			

Izvor podataka: prijava prekida trudnoće, Nacionalni javnozdravstveni informacijski sustav (NAJS) – HZJZ,2019